

چنین آغاز شد ۱۴۰۰

در روزهایی که بسیاری از اهالی فرهنگ و هنر از جمله خودمان در تعطیلات بودیم، اتفاقات زیادی در حوزه فرهنگ و هنر کشورمان رخ داد! اتفاقات تلخ و شیرین که در ادامه اشاره‌ای کوتاهی داریم به این اتفاقات به صورت مختصر.

جمعه ۲۹ اسفند

سینما

کمدی برای نوروز

در آخرین روزهای سال ۱۳۹۹ و در آستانه سال نو اکران نوروزی فیلم «هفته‌ای یک بار آدم‌باش» آغاز شد. این فیلم کمدی خانوادگی به تهیه‌کنندگی مستانه مهاجر تولید شده و شهرام شاه‌حسینی آن را کارگردانی کرده که این روزها سریال می‌خواهم زنده بمانم از او در شبکه نمایش خانگی در حال انتشار است. فیلم «هفته‌ای یک بار آدم‌باش» از روز جمعه ۲۹ اسفند در سینماهای سراسر کشور به نمایش درآمد و زندگی دو برادر را سبک متفاوت را به نمایش گذاشت که به واسطه بیماری پدر، سرنوشت متفاوتی پیدا می‌کنند. در این فیلم پژمان جمشیدی، رعنا آزادی‌ور، ساغر قناعت، علی استادی، شیرین یزدان‌بخش، هوشنگ رادی‌پور، ترنم کرمانیان و پژمان بازغی بازی کرده‌اند و اگر هنوز فیلم را تماشا نکرده‌اید، فرصت دارید که تازه‌ترین اثر شاه‌حسینی که در ساخت سریال به پختگی رسیده را تماشا کنید و لذت ببرید.

شنبه ۳۰ اسفند

موسیقی

عیدی معتمدی

عیدی محمد معتمدی به طرفدارانش درست در آستان سال نو و در آخرین روز سال ۱۳۹۹ منتشر شد. قطعه تازه این خواننده سنتی با نام «بید مجنون» توسط دفتر موسیقی موسسه فرهنگی هنری شهرستان ادب تولید شد. آهنگسازی این قطعه و تنظیم آن را امیرحسین سمیعی برعهده داشت و شعر آن از سروده‌های علی‌محمد مودب است. قطعه بیدمجنون در استودیو آفتاب ضبط و تولید شده و در سایت‌ها و کانال‌های موسیقایی در دسترس علاقه‌مندان قرار دارد.

یکشنبه ۱ فروردین

شبکه نمایش خانگی

رویداد کرونازده

۲۰ دوره است که جشن حافظ برگزار می‌شود و امسال بیستمین دوره آن در غیبت علی معلم و متأثر از شیوع ویروس کرونا فقط با حضور برگزیده‌ها برگزار شد. فیلم این جشن ساعت ۸ شب اول فروردین ماه در شبکه نمایش نت به نمایش درآمد که علاقه‌مندان بتوانند آن را تماشا کنند. بیستمین جشن حافظ، تابستان امسال با اجرای احسان علیخانی و کارگردانی علی‌اوجی برگزار شد و از برگزیدگان این دوره می‌توان به محسن تنابنده، نوید محمدزاده، مه‌رمان مدیری، مرلیا زارعی، شبنم مقدمی، الناز شاکردوست، هوتن شکیبا، مصطفی زمانی، احسان علیخانی، پیمان قاسم‌خانی، نیما جویبیدی، ژاله صامتی و...اشاره کرد.

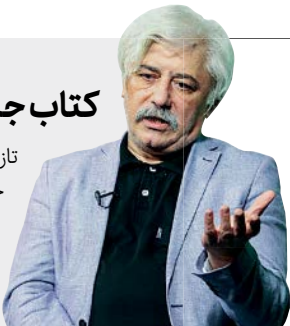
وبینار موسیقی دانشگاه تهران و دانشگاه مک‌گیل

وبینار مشترک فلسفه موسیقی دانشگاه تهران و دانشگاه مک‌گیل کانادا امروز ۱۴ فروردین برگزار می‌شود. مهر خبر داده که در این وبینار پروفیسور دوریان کامانف‌بندی، استاد فلسفه موسیقی دانشگاه مک‌گیل کانادا و نادیا مفتونی دانشیار دانشگاه تهران و پژوهشگر فلسفه هنر اسلامی سخنرانی و بحث و گفت‌وگو می‌کنند. این وبینار به زبان انگلیسی و در پلتفرم زوم برگزار می‌شود.

کتاب جدید سیدمهدی شجاعی در بازار کتاب

تازه‌ترین کتاب سیدمهدی شجاعی با عنوان «یکی بود...یکی نبود» برای کودکان و نوجوانان منتشر شد. ایسنا خبر داد شجاعی این کتاب را با هدف بازخوانی فرازهایی از تاریخ صدر اسلام و زندگی «شریک ابن‌عبد... نخعی» تالیف کرده است. شجاعی این داستان را در قالب روایتی ساده و با تصویرسازی‌های متنی قابل فهم برای مخاطب خود بازگو کرده است. کتاب «یکی بود... یکی نبود» با تصویرگری‌های صدیقه احمدی همراه است.

چرا فیلم‌های یدو، تک‌تیرانداز و مهران قبل از اکران عمومی از رسانه ملی پخش شدند؟

کمک تلویزیون به سینمای کرونازده

کامبیز دبیران در فیلم «تک‌تیرانداز» نقش شهید زین‌آبادی می‌کند / عکس: آرش شاه‌محمدی

پخش یدوو تک‌تیرانداز، دو فیلم برتر سی و نهمین جشنواره فیلم فجر و مهران، یکی از آثار تحسین شده سی و سومین جشنواره فیلم‌های کودکان و نوجوانان از رسانه ملی در ایام نوروز، ضمن این‌که در اقدامی کم سابقه و چه بسای سابقه (از نظر نمایش تلویزیونی بهترین فیلم جشنواره فجر پیش از اکران عمومی) برگ برنده تلویزیون بود، بر حمایت تلویزیون از سینما هم مهر تایید زد. این تصمیم و اقدام، واکنش‌های متفاوت و مختلفی را در سینما و رسانه به دنبال داشت و با وجود جنبه‌های مثبت پخش تلویزیونی و پیش از اکران عمومی این فیلم‌ها در سینماها با برخی نگرانی‌ها هم همراه بود، نگرانی‌هایی درباره قا‌چاق آثار و بی‌اعتباری و کم ارزش شدن اکران سینما. در این گزارش به نکات مثبت و منفی این اتفاق کم‌سابقه و تا حدودی نامتعارف پرداخته‌ایم.

علی رستگار

سینما

قصه از کجا شروع شد؟

اواخر اسفند سال گذشته بود که خبر پخش تلویزیونی فیلم‌های یدو، تک‌تیرانداز و مهران در نوروز رسانه‌ای شد و پیروآن حمید شاه‌آبادی، معاون سیمای رسانه ملی با بیان این‌که ساختار فیلم سینمایی یکی از علاقه‌مندی‌های اولویت‌دار مخاطبان رسانه ملی است، بیان کرد: انتخاب و پخش این فیلم‌های موفق و ارزشی سینمای ایران در جشنواره فیلم‌های سینمایی نوروز تلویزیون با امکان مشاهده چند ده میلیونی مردم، حاکی از آن است صداوسیما ضمن همراهی و الفت با سینماگران غن‌غ‌مند حامی بزرگ هنر صنعت سینماست.

در نتیجه هرکدام از این فیلم‌ها در دو نوبت از تلویزیون به نمایش درآمدند و با استقبال مخاطبان همراه شدند: یدو ۶فروردین از شبکه یک و ۱۳ فروردین از شبکه سه پخش شد، تک‌تیرانداز ۵ فروردین از شبکه سه و ۹ فروردین از شبکه یک به نمایش درآمد و مهران هم ۱۲ فروردین از شبکه دو و ۱۳ فروردین از شبکه یک پخش شد.

تاگی تماش

یکی از مهم‌ترین امتیازات این اقدام، تازه و دست‌اول بودن این فیلم‌ها برای مخاطب تلویزیونی است. معمولاً

تا بسیاری از تولیدات سینمایی، امکان پخش از رسانه ملی را نداشته باشند و درباره آنها به همان اکران سینما، اکران آنلاین و شبکه نمایش خانگی بسنده شود. درنظرگرفتن این شرایط، نمایش فیلم‌های یدو، تک‌تیرانداز و مهران را پیش از اکران عمومی در تلویزیون ویژه‌تر می‌کند و تماشاگران تلویزیون برای اولین بار در سال‌های اخیر، برخی فیلم‌های جشنواره فیلم فجر را به شکل کاملاً تازه از قاب تلویزیون می‌بینند. درواقع این نو بودن، یکی از برگ‌های برنده رسانه ملی است و در جلب توجه و رضایت مخاطبان تلویزیونی موفق عمل می‌کند. اگرچه این فیلم‌ها قبلاً به شکلی محدود در جشنواره فیلم فجر (یدو و تک‌تیرانداز) و جشنواره فیلم‌های کودکان و نوجوانان (مهران) به نمایش درآمد، اما در سینماها اکران عمومی نشد.

انتخاب درست

وجه مشترک این سه فیلم، جنگ و دفاع مقدس است. از این منظر، تصمیم و اقدام تلویزیون کاملاً درست و هدفمند و ارزشمند به نظر می‌رسد. رسانه ملی که همواره دغدغه محتوایی و مضمونی دارد و همین هم وجه‌میزه تلویزیون با رسانه‌های دیگر است که عموماً غفلت‌هایی در این زمینه دارند، با انتخاب درست سه فیلم یدو، تک‌تیرانداز و مهران که در بستر دفاع مقدس روایت می‌شوند، ضمن احترام به مخاطبان و همان بحث تاگی و نونوار بودن آثار، به لحاظ محتوایی هم هدفمند پیش می‌رود.

به جز بحث محتوایی، انتخاب این آثار از جنبه‌های دیگر هم هوشمندانه بوده است؛ از جمله از وجه مالی، اگرچه در این میان قطعاً بحث رقابت تلویزیون با سینما هم مطرح است که رسانه ملی قطعاً موفق عمل کرده و در مقام یک برنده ظاهر شده اما به هیچ وجه نمی‌توان بحث حمایتی تلویزیون از سینمای ایران را هم در این موقعیت نادیده

یک مغالطه آشکار است و نشان از عدم دقت و مطالعه کافی دارد. علی‌اعطا، سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران هم در واکنش به نامه معاونت فرهنگی و اجتماعی مبنی بر لزوم عدم استفاده از حاجی‌فیروز با صورت سیاه در برنامه‌های شهرداری تهران در توئیتر نوشت: برای دکتر جوادی به عنوان یک جامعه‌شناس با دانش، احترام فراوان قائلم؛ اما به عنوان یک فرد علاقه‌مند با مختصر مطالعاتی در حوزه فرهنگ و ادبیات، منطق اقدام ایشان را درک نمی‌کنم. فارغ از ریشه‌ها، در کجای فرهنگ ایرانی دوگانه نژادسیاه، نژادسفید‌داری موضوعیت بوده است؟ اعطا نوشت: این نامه، از یک مرجع رسمی در حوزه مدیریت فرهنگی، چیزی جز پذیرش و رسمیت دادن به یک دوگانه ناموجود یا حداقل بسیار کم‌رنگ نیست. سخنگوی شورای با بیان این‌که شهرداری دستگاه اجرایی است، تأکید کرد: پژوهش و گفت‌وگو و کشف حقایق را به ساخت خاص خود بسپارید و دستور به توقف یک امر دایر فرهنگی و دست‌ورز پذیر ندهید. حاجی‌فیروز یا خواجه‌پیروز، یک چهره داستانی در فولکلور ایرانیان است که در نخستین روزهای هر سال، در کنار عمو نوروز، به شهرها می‌آید تا از آمدن نوروز به مردم آگهی دهد. او یک مرد لاغرندام و سیاه‌رخ، با کلاه دوکی، گیوه‌های نوک‌تیز و جامه سرخ است که با دایره‌زنگی و تنبک، به خیابان‌ها می‌آید و به رقص، شیرین‌کاری و خواندن آواز کوبه‌ای می‌پردازد.

گرفت. رسانه ملی با هزینه‌ای که در این زمینه انجام داده و به عنوان مثال با پرداخت رقمی بیش از دو میلیارد تومان برای دو بار نمایش فیلم یدو و تأمین بیش از ۵۰ درصد از هزینه تولید این اثر، دست سینما و این فیلم‌ها را به لحاظ اقتصادی می‌گیرد. ضمن این‌که به لحاظ اعتباری هم شان این آثار را حفظ می‌کند.

می‌دانیم که یدو، تک‌تیرانداز و مهران، باوجود ساخت استاندارد و کیفیت قابل قبول، فیلم‌های ارگانی هستند و توسط نهادهای دولتی تولید شده‌اند (یدو از سوی پرورش فکری کودکان و نوجوانان، تک‌تیرانداز از سوی بنیاد فرهنگی روایت فتح و انجمن سینمای انقلاب و دفاع مقدس و مهران از سوی بنیاد سینمایی فارابی). مورد دیگر این‌که هم سروشکل این فیلم‌ها و هم سازوکار ارگان‌های تولیدکننده آثار که باوجود ارزش‌هایی چون تولید محتوای سالم و دغدغه‌مند، کمتر به گیشه فکر می‌کنند و عموماً سود در تولید فیلم‌ها اتفاق می‌افتد- و هم سابقه و سرنوشت نمونه‌های مشابه در سال‌های قبل، حکایت از شکست آنها در گیشه درصورت اکران عمومی داشت و این فیلم‌ها بدون تعارف در رقابت با فیلم‌هایی از سینمای تجاری و بدنه که به هر طریقی و با انواع زرق و برق‌ها، سعی در جذب مخاطب و سرگرم‌کردن او دارند، در بحث فروش حرفی برای گفتن نداشته‌ند.

وضعیت کرونایی و اوضاع اسفبار اکران عمومی سینما و اکران کجدار و مریز آنلاین را هم اگر درنظر بگیرید، به عاقبت به‌خیری فیلم‌های یدو، تک‌تیرانداز و مهران بیشتر پی می‌برید. درواقع در چنین شرایطی، اتفاقاً تصمیم و اقدام رسانه ملی برای خرید پخش تلویزیونی این آثار، بهترین کار ممکن و حرکتی در جهت شاینت سینمای ارزشی و دفاع مقدس در بلبشوی وضعیت سینما و اوضاع تابسانمان اکران بود. رسانه ملی سراغ فیلم‌های مهم و ارزشمندی رفت که

انتشار بخشنامه معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران درباره حاجی‌فیروز در شبکه‌های اجتماعی هم بازتاب فراوانی داشت و مخالفان و موافقانی پیدا کرد.

موسیقی

صدای سالار به یاد سردار

در دومین روز سال نو نماهنگ «فراق» با صدای سالار عقیلی در شصت و سومین سالروز تولد سردار سپهبد حاج‌قاسم سلیمانی با تصاویری دیده‌نشده از این شهید در دسترس مخاطبان قرار گرفت. در این نماهنگ سالار عقیلی خواننده و محمد ایمان تنها به عنوان تدوینگر همکاری کرده‌اند. سالار عقیلی که سابقه انتشار سه آلبوم در شش روز را دارد و بدون تردید می‌تواند رکوردی در کیس به ثبت برساند، سال ۱۴۰۰ را هم پرکار شروع کرده و قطعه‌ای به مناسبت روز جمهوری اسلامی منتشر کرده که بالای همین صفحه درباره‌اش کوتاه نوشته‌ایم.

